

هشدار اوج‌گیری ویروس‌های تنفسی در پاییز

13 آبان 1404

یک متخصص بیماری‌های عفونی با هشدار نسبت به افزایش گردش انواع ویروس‌های تنفسی در فصل پاییز و زمستان و با تاکید بر ضرورت واکسیناسیون آنفلوآنزا برای افراد پرخطر و رعایت اصول ساده‌ای مانند شستن دست‌ها، گفت: با سرد شدن هوا و افزایش حضور مردم در فضاهای بسته، احتمال ابتلا به سرماخوردگی، آنفلوآنزا، کووید-۱۹ و سایر عفونت‌های تنفسی بالا می‌رود.

دکتر فرشید رضایی درباره اوج‌گیری انواع ویروس‌های تنفسی در فصل سرد سال اظهار کرد: پاییز، هرچند زیبا و دلنشین است اما مجموعه‌ای از مخاطرات خاص بهداشتی و محیطی را با خود به همراه می‌آورد که آگاهی و آمادگی برای مقابله با آنها ضروری است. سرماخوردگی‌ها و انواع ویروس‌های تنفسی، یکی از شناخته‌شده‌ترین مخاطرات سلامت در پاییز و آغاز فصل سرما است.

صدها ویروس، عامل ایجاد عفونت‌های تنفسی

وی درباره علت افزایش گردش ویروس‌های تنفسی در فصل سرد سال توضیح داد: با سرد شدن هوا، مردم برای گرم شدن و دور ماندن از هوای سرد، زمان بیشتری را در فضاهای بسته و با تهویه ضعیف مانند مترو و فضاهای اداری می‌گذرانند. چنین شرایطی منجر به اوج‌گیری و گردش هم‌زمان انواع ویروس‌های تنفسی شایع عامل سرماخوردگی‌ها می‌شود. ده‌ها و صدها ویروس هستند که آبریزش بینی با ظاهر سرماخوردگی ایجاد می‌کنند اما شاید ویروس آنفوآنزا، یکی از معروف‌ترین و مهم‌ترین آنها باشد که می‌تواند از یک سرماخوردگی ساده تا یک ذات‌الریه کشنده را ایجاد کند.

ضرورت تزریق واکسن آنفلوآنزا

این متخصص بیماری‌های عفونی درباره ضرورت تزریق واکسن آنفلوآنزا اظهار کرد: هر ساله بر واکسیناسیون آنفلوآنزا در ابتدای فصل سرما به دلیل خطرناک بودن و تهاجمی شدن آنفلوآنزا به ویژه در سالمندان، شیرخواران و زنان باردار تاکید می‌شود.

از کروناویروس غافل نشویم

او با بیان اینکه کروناویروس را نباید به دست فراموشی سپرد، اظهار کرد: البته، امسال فقط آنفلوآنزا نیست که باید با چشم باز آن را زیر نظر داشت؛ بلکه مهمان ناخوانده سال‌های اخیر یعنی کروناویروس عامل کوید-۱۹ را نیز باید با دقت تحت نظر داشت. حدود این بازه زمانی در سال ۲۰۱۹، افرادی در «ووهان» چین بی سر و صدا به کرونای مرگبار مبتلا می‌شدند و در آذر ماه مسئولان بهداشتی ووهان، طغیان ذات‌الریه ناشناخته را اعلام کردند، بیماری که در روزهای قبل از کریسمس خواب از چشم جهانیان ربود.

علل افزایش عفونت‌های تنفسی

رضایی تصریح کرد: تغییرات محیطی و جمعیت‌شناختی مختلفی شرایط را برای انتشار ویروس‌های بیماری‌زای تنفسی فراهم می‌کند. تجمع انسان‌ها در فضاهای بسته، جابجایی‌ها و مسافرت‌ها از مناطق آلوده به سایر نقاط، خطر سرعت گرفتن انتشار بیماری را بیشتر می‌کند و غفلت از واکسیناسیون به موقع، خطر ابتلا به عفونت‌های شدیدتر مانند برونشیت یا پنومونی را افزایش می‌دهد.

یک ویروس خطرناک برای نوزادان

این متخصص بیماری‌های عفونی درباره ویروس RSV توضیح داد: RSV ویروس تنفسی دیگری است که اهمیت دارد و می‌تواند نوزادان به ویژه شیرخواران زیر ۶ ماه و بالغین بالای ۶۰ سال را گرفتار بیماری شدیدتر تنفسی کند. خوشبختانه، به تازگی علم برای پیشگیری از این ویروس پیشرفت‌های خوبی را تجربه کرده است. برخلاف گذشته که واکسنی برای این ویروس وجود نداشت، اکنون دو رویکرد نوین و قدرتمند برای محافظت از نوزادان وجود دارد.

دو رویکرد نوین برای محافظت از نوزادان

مدیر سابق دفتر آموزش و ارتقای سلامت وزارت بهداشت درباره رویکردهای نوین برای محافظت

نوزادان از ویروس RSV توضیح داد: رویکرد اول نسبت به رویکرد دوم جالبتر است، رویکرد تزریق واکسن به زنان باردار است که ایمنی فعال را ابتدا در بدن مادر ایجاد می‌کند و هنگامی که بدن مادر آنتی‌بادی‌های خنثی‌کننده قوی علیه ویروس RSV تولید کرد، آن وقت این آنتی‌بادی‌ها از طریق جفت به جنین منتقل می‌شوند و نوزاد از بدو تولد تا حدود شش ماهگی (اوج خطر RSV) در برابر بیماری شدید محافظت می‌شود. امروزه، واکسن "Abrysvo" برای تزریق به زنان باردار (معمولاً در سه ماهه سوم بارداری) تأیید شده است. راه دوم برای ایمن ساختن نوزادان، تجویز آنتی‌بادی از پیش ساخته شده موثر به خود نوزاد است.

او درباره جزئیات رویکرد دوم محافظت از نوزادان از ویروس RSV اظهار کرد: در واقع بجای آنکه مادر را واکسینه کنیم تا آنتی‌بادی دفاعی بسازد، آنتی‌بادی موثری که آماده شده را مانند «نیرسویماب» "Nirsevimab" را به طور مستقیم به خود نوزاد تجویز می‌کنند. این آنتی‌بادی، نسل دوم و جدید آنتی‌بادی‌ها است و برخلاف آنتی‌بادی قدیمی‌تر «پالیویزوماب» که نیازمند تزریق ماهانه بود، فقط یکبار و آن هم در ابتدای فصل شیوع RSV به نوزادان زیر ۸ ماه تجویز می‌شود و با همین یک تزریق، محافظتی طولانی‌مدت حدود پنج ماه را در طول کل فصل RSV فراهم می‌کند.

رضایی درباره عوارض ویروس RSV و ضرورت تزریق واکسن برای بزرگسالان توضیح داد: بزرگسالان بالای ۶۰ سال به‌ویژه افراد دارای بیماری‌های زمینه‌ای مزمن مانند COPD □ آسم یا نارسایی قلبی در معرض خطر بالای بستری شدن در بیمارستان به دلیل RSV قرار دارند. امروزه، واکسن‌های خوبی مانند "Arexvy" و "Abrysvo" تأییدیه گرفته‌اند و با اثربخشی بالای خود (حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد) در پیشگیری از بستری شدن ناشی از RSV و نجات جان سالمندان تأثیر به‌سزایی دارند.

ضرورت توجه به شستن دست‌ها

این متخصص بیماری‌های عفونی درباره ضرورت شستن دست‌ها گفت: مهم‌ترین و ساده‌ترین راه پیشگیری از ابتلا به عفونت‌ها حتی عفونت‌های تنفسی فصل پاییز، شستن کامل و صحیح دست‌ها به ویژه قبل از تماس با چشم و بینی است. همچنین ماسک‌زدن در مکان‌های شلوغ و بدتهویه، در منزل ماندن در روزهای کسالت و بیماری می‌تواند پاییز کم‌خطرتری را برای ما رقم زند.

مخاطرات پاییز برای سلامت انسان‌ها

او در پایان گفت: ای کاش، پاییز فقط با سرماخوردگی و آنفلوآنزا همراه بود. سرد شدن هوا و تغییرات اقلیمی که آلودگی شدید هوای شهرهای بزرگ را با خود به همراه می‌آورد، خشکی پوست آزار دهنده به ویژه در سنین بالاتر، بارندگی و لغزندگی و تصادفات جاده‌ای، سرد شدن تدریجی هوا و بی‌احتیاطی در روشن کردن وسایل گرمایشی و گاز گرفتگی هموطنان‌مان در چادر مسافرتی و منازل و چالش‌های مختلف دیگر سبب شده که این فصل رنگارنگ مانند برگ‌هایش از نظر احتیاطات نیز رنگارنگ باشد.

خبرنگار: علی خسروجردی